

**הנפקה משותפת ישראל-אסטוניה
בית ליטווינסקי, תל-אביב
70 שנה לישראל, 100 שנה לאסטוניה
Israel-Estonia Joint Issue
Litwinsky House, Tel Aviv
Israel - 70 years, Estonia - 100 years
אלול התשע"ח • 8/2018 • 1051**

משוה חדש קורה בדואר

המרשימים ביותר בשכונה החדשה. בשנות ה-30 היה זה בנו של יעקב ליטווינסקי, מוריס, אשר נטל תפקיד מרכזי בפיתוח הקשרים המדיניים והכלכליים בין רפובליקת אסטוניה ופלשתינה. שר החוץ של אסטוניה מינה את מוריס ליטווינסקי לקונסול הכבוד של אסטוניה ביפו-תל-אביב ב-5 באפריל, 1929. הקונסוליה נפתחה רשמית ב-15 במאי, 1930.

מר מוריס ליטווינסקי, דמות ידועה מאוד בתל-אביב ופעילה בתחום הבנקאות והמסחר, לא הגביל את פעילותו לקידום התחום העסקי והקונסולרי בלבד. הוא יזם קשרים בין מוסדות חינוך, ספריות ובתי הוצאה-לאור יהודיים ואסטוניים. קשרים אלו נמשכו עד פרוץ מלחמת העולם השנייה.

משרד הקונסול של מוריס ליטווינסקי שכן בקומה השנייה של בית ליטווינסקי. על מנת לציין את מקום מושבו של הקונסול של משרד החוץ של אסטוניה את סמל האצולה האסטוני לתל אביב. הסמל נקבע על מעקה המרפסת של הקומה השנייה, ומעליו התנופף בגד דגל אסטוניה.

הסמל נעלם אחרי 1948, אך הדגל נשמר על ידי משפחת ליטווינסקי ונמסר לשגריר אסטוניה בישראל למשמרת ב-2015. כ-30 שנה פעלה בבית מסעדה גדולה ובשנת 2005 הועבר הבית לבעלותם של אקרו נדל"ן וקבוצת קנדה ישראל, שביצעו את עבודות השימור והשחזור של הבניין על פי תוכנית השימור של משרד האדריכלים 'אמנון בר אוריכלים בע"מ'. המטרה הייתה להחזיר את הבניין לצורתו המקורית, כפי שהוא נראה בשנות ה-30 של המאה ה-20.

כיום נהנים תושבי תל-אביב והתיירים מבית ליטווינסקי, ובכלל זה אזרחי אסטוניה המבקרים בישראל. הבניין משוחזר באופן המקצועי ביותר ומראהו קרוב עד מאוד למראה הארכיטקטוני המקורי. ביקור במקום עשוי להעניק הצצה לשילוב המעניין של אותם קווים ארכיטקטוניים עם הקשרים הדיפלומטיים שהתקיימו בין כותלי הבית המיוחד הזה.

**סולב קאניקה
שגריר ישראל ברפובליקה של אסטוניה**

* תצלום בית ליטווינסקי הנראה בבול - מתוך חוברת של האחים ליטווינסקי. תודתנו לשי פרקש, מתעד ומשמר ציורי קיר וצבע אדריכלי.

בשנת 2017 חגגו אסטוניה וישראל 25 שנה לכינון היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות. מדינת ישראל הכירה ברפובליקת אסטוניה בחודש ספטמבר 1991, והיחסים הדיפלומטיים ביניהן נוסדו ב-9 בינואר 1992.

הקשרים הדיפלומטיים בין אסטוניה לחבל ארץ פלשתינה החלו זמן רב קודם לכן. רפובליקת אסטוניה מינתה קונסול כבוד למושל הבריטי של פלשתינה כבר ב-1929, וקונסוליות הכבוד של רפובליקת אסטוניה שכנה בבית ליטווינסקי.

כיום אסטוניה ומדינת ישראל מזהות דמיון רב ביניהן. שתי המדינות גאות בהיותן צעירות ומודרניות, נכונות לאתגרי הטכנולוגיה והביטחון של המאה ה-21. שתי המדינות מובילות בעולם טכנולוגיית המידע וביטחון הסייבר (אסטוניה וישראל נמנות על החברות המייסדות של פורום המדינות הדיגיטליות (Digital 5), ובשתיהן מספר מרשים של חברות הזנק.

קשרים אלו ושיתוף הפעולה בין אסטוניה לישראל במגזר הפרטי והציבורי מתרחבים לכלל תחומי החדשנות הכלכלית והטכנולוגית.

נוכחות יהודית באסטוניה תועדה לראשונה ב-1933 אולם מספר היהודים נותר מצומצם עד למאה ה-18. בשנת 1926 הייתה רפובליקת אסטוניה המדינה הראשונה באירופה שהעניקה ליהודים אוטונומיה תרבותית. רעקבות הכיבוש הסובייטי בוטלה האוטונומיה התרבותית ב-1940, אך זו חודשה לאחר שאסטוניה זכתה בעצמאות ב-1991.

כיום יש באסטוניה קהילה יהודית קטנה אך תוססת, המונה כ-2000 חברים. באסטוניה פועל בית כנסת (שנפתח מחדש ב-2010), וכן יש מרכז תרבות יהודי בטלין הפועל לצידם של בית הספר היהודי, גן הילדים והמרכז החברתי.

רבים מיהודי אסטוניה עלו לישראל בתקופות שונות לפני המלחמה או אחריה, וכ-800 אזרחים אסטונים חיים כיום בישראל. בנוסף, מספר האזרחים הישראלים שיש להם קשר היסטורי עם אסטוניה גדול בהרבה ומגיע לכ-2,000 איש.

בית ליטווינסקי

בית ליטווינסקי הינו מבנה ארכיטקטוני יוצא דופן בתל-אביב. הוא נבנה על-ידי יעקב אלחנן ליטווינסקי (1852-1916), איש עסקים ידוע שעלה לישראל מאודסה. טרם עלייתו רכש ליטווינסקי נחלה אחת מתוך 66 הנחלות המקוריות של אחוזת בית, הגרעין שסביבו נבנתה העיר תל-אביב. הבית שבנה עם משפחתו ברחוב אחד העם 22 היה אחד הבתים

Israel-Estonia Joint Issue • Litwinsky House, Tel Aviv

Israel - 70 years • Estonia - 100 years

Estonia and Israel celebrated the 25th anniversary of establishing diplomatic relations in 2017. The State of Israel recognized the Republic of Estonia in September 1991 and diplomatic relations were established on January 9, 1992.

Interestingly, the diplomatic ties between Estonia and the region of Palestine have a longer history. The Republic of Estonia appointed an Honorary Consul to the British Governor of Palestine in 1929 and the Honorary Consulate of the Republic of Estonia was located at Litwinsky House. Today, Estonia and the State of Israel consider themselves similar in many ways. Both countries are proud of being modern young states ready to accept the technological and security challenges of the 21st century. Both countries are recognized world leaders in the IT and cyber security realm (Estonia and Israel are among the founding members of the Digital 5 Countries international forum) and both boast an impressive number of start-up companies. The contacts and cooperation between Estonia and Israel, in their private as well as public sectors, are expanding to include the whole realm of economic and technological innovation.

A Jewish presence in Estonia was first recorded in 1333, but their numbers remained small until the 18th century. The Republic of Estonia granted Jews cultural autonomy in 1926 – the first country in Europe to do so. This cultural autonomy was renounced in 1940 as a result of the Soviet occupation and restored after Estonia regained its independence in 1991.

Today there is a smaller, but very dynamic and active Jewish community in Estonia, numbering approximately 2000 members. There is a synagogue (reopened in 2010) and Jewish Cultural Center in Tallinn as well as a Jewish school, kindergarten and social center.

Many Estonian Jews have made Aliyah to Israel during various pre-war or later periods and some 800 Estonian citizens live in Israel today. The number of those Israeli citizens who have other historical ties with Estonia is higher, as many as 2000.

Litwinsky House

The Litwinsky House is an outstanding architectural building in Tel Aviv. It was built by Yaakov Elhanan Litwinsky (1852-1916), a well-known businessman who immigrated from Odessa. Before that he had purchased one of the original sixty-six lots in Ahuzat Bayit, the nucleus of the future Tel Aviv. The house he built with his family at 22 Achad Ha'am Street was one of the most impressive homes in the new neighborhood.

In the 1930's the son of Yaakov Litwinsky, Mr. Maurice Litwinsky (1888-1951), played a noteworthy role developing political and economic relations between the Republic of Estonia and (then) Palestine. Maurice Litwinsky was appointed Honorary Consul of Estonia in Jaffe and Tel Aviv on April 5th, 1929 by the Foreign

חותמת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

Minister of Estonia. The Consulate was officially opened on May 15th, 1930.

Mr. Maurice Litwinsky, a well-known personality in Tel Aviv, was active in banking and trade but did not limit his activities to promoting business and consular issues. He also established contacts between several Jewish and Estonian educational institutions, libraries and publishing houses. These contacts lasted until the beginning of World War II.

Maurice Litwinsky's consul's office was located on the second floor of the Litwinsky House. The Estonian foreign ministry sent the Estonian coat of arms to Tel Aviv. It was hung on the 2nd floor balcony railing and the national flag waved above on the roof. The national coat of arms disappeared after 1948, but the flag was kept by the Litwinsky family and was handed to the Estonian ambassador to Israel for safe-keeping in 2015.

For some 30 years a large restaurant operated in the Litwinsky House and in 2005 it was passed to new owners, Acro Real Estate and Canada Israel Group, who implemented the preservation and restoration of the house according to the conservation plan of Amnon Bar Or & Co. Architects Ltd. The aim was to restore the building back to its original form as it was in the 1930s. Today the residents of Tel Aviv and tourists, including citizens of Estonia visiting Israel, can admire the Litwinsky House, as professionally restored to its original architectural idea. When visiting, one can stop and take a moment to look back at the historical mix of architecture and diplomacy that the Litwinsky House embodies.

H.E Mr. Sulev Kannike
Ambassador of the Republic of Estonia

* The stamp features a photograph of the Litwinsky house from a booklet by the Litwinsky brothers. Our thanks to Shay Farkash, who documents and preserves murals and architectural color.

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 6108101
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101 12
www.israelpost.co.il • e-mail: philserv@postil.com

Issue:	אוגוסט 2018 August	הנפקה:
Stamps Size (mm):	ג 30 / ר 40 (מ"מ):	מידת הבולים
Plates:	1098	לוחות:
Stamps per Sheet:	15	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	5	שבילים בגיליון:
Method of printing:	אופסט Offset	שיטת הדפסה:
Security mark:	מיקרוטקסט Microtext	סימון אבטחה:
Printer:	Cartor Security Printing, France	דפוס: